

af en ſaa ſtor Forſamling ſom den akademiske Lærereforſamling, antager jeg, at Enhver vil indrømme. De allerſte og vigtigſte Legater bortgives af et ſtaaende Udvalg, der beſtaar af 3 Medlemmer, og det tør jeg paafaa, at, naar der er Spørgſmaal om Reſtørbigheden med Henſyn til Legaternes Fordeling, vil man ikke kunne reiſe nogenſomhelſt berettiget Anke mod den Veſtyrelſe, ſom i Mandſ Minde har fundet Sted ved Univerſitetet.

Endelig har der været Spørgſmaal, om man ikke ſkulde aſtaffe Fakulteterne. Jeg kan ikke forſtaa det. Det er en Ranke, hvis egentlige Bevæggrund jeg ikke ret fatter. Skulde det være for Studenternes Skyld? De ere ikke bundne til Fakulteterne. Skulde det være for Profefſorernes Skyld, forſtaar jeg ikke, om Ranken maaſte ſkulde være den, at man ſkulde vende tilbage til det, der jo nu ſvarer til den lærde gamle klaſſiſke Skoles Klaſſelærere, nemlig det, ſom ogſaa var gængs i ſørrige Aarhundrede, hvor man fra Mathematiken gik over til Filologien, fra Filologien til Juraen og fra Juraen til Medicinen og ſaaledes ſtiftede. Men den Slags Polyhistorie er umulig. Men hvad der ſaa ſkulde opnaas ved at ophæve Fakulteterne, forſtaar jeg ikke. Derved vilde man komme til at mangle et uundværligt Led; thi hvad der er Faren i Nutiden, er, at Fakulteterne ikke bemæſtre ſig Alting, men at ethvert Fakultet danner et Led af det Hele. Det paase Fakulteterne, og det er en god Ting. Jeg berragter det virkelig her ikke ſom et praktiſt Reformsſpørgſmaal. Der kan vel gjøres Forandring, men det er kun, at man blander Britterne og ſaar det Samme ud igjen. — Et ſtort og vigtigt Spørgſmaal vilde det naturligtviſe være, om man vilde ſige, at viſe Fag ſhulde udſtilles, og at her ſaaledes Theologi en ſkulde udſtilles. Det vil jeg ikke længe dvæle ved. Hvad der kan ſiges derimod, er i det Veſentlige blevet ſagt. Jeg tror, at det er noget en Misbrug af Begreberne eller, jeg vil ikke kalde det en Misbrug, men den ærede Folkethingſmand fra Langeland ved naturligtviſe godt, at Begrebet Videnskab kan forſtaas paa forſkjellig Maade, og det er alſaa dette Begrebs Dialektik, ſom medfører, at man godt fra een Side kan have, at Theologien er Videnskab, og da er Videnskab i den Forſtand, at den kan doceres ved Univerſitetet. Og det er meget rigtigt, ſom det er blevet fremdraget, at ſaa ſandt ſom der kan være en poſitiv Reſtørbighed, kan der være en poſitiv theologisk Videnskab. Der er et Synſpunkt, ſom jeg ſærlig med Henſyn til flere Udtalelſer, ſom have fundet Sted, vil gjøre gjældende, og det er, at jeg ganſte viſt vilde betragte det ſom høiſt beklageligt, om nogenſinde den Ranke ſkulde vinde Flertal for ſig i den danſke

Rigsdag, at Theologien eller det theologiske Fakultet forsvandt fra Univerſitetet, og Hovedgrunden, hvorfor jeg vilde beſtåge det, er for det danſke Samsfunds Skyld i det Hele. Thi det er, mener jeg, at opgve det, ſom har været og er alle proteſtantiske Landes ſtore Styrke i Forhold til andre Stater, at Nationen ikke ſplittes ad ſaa fuldſtændig i to Leire, ſom det nu paa andre Steder viſer ſig, mellem hvad jeg kan kalde det Kriſtelige og det Humane. Der er i de proteſtantiske Lande, tror jeg, en Enhed mellem dem, ſom kan bevares, og jeg tror, at man meget let kan komme til at opgve dette ved at gjøre en Abſtillelſe der paa det Sted, hvad der fra flere Sider udtales ſom ønskeligt. Jeg tror heller ikke, at denne Reform let vil vinde Flertal for ſig i det danſke Folkething. — Der er dernæſt Spørgſmaalet om den filoſofiſke Prøve. Det er for ſtort, til at jeg kan indlade mig paa det i dets Helhed. Jeg vil blot bemærke, at det ærede Medlem fra Langeland jo ganſte viſt ikke har fulgt ganſte med Tid i dette Spørgſmaal, idet han forudsatte en Anordning af den filoſofiſke Prøve, ſom er aſtaffet for 10 Aar ſiden. Nu er der eet filoſofiſt Fag, der kaldes Propædeutik, og der er ikke tre Fag. Dette ene filoſofiſke Fag har en Komite, der har været nedſat af alle Fakulteters Ordførere, været enig om at ønske at beholde. Det er ſom en Afſlutning — og det ærede Medlem bemærkede ganſte viſt, at det ſkal være en Afſlutning — af Etoen og Forberedelse til Fagſtudiet, at man har beholdt det, og jeg tror ogſaa ganſte beſteemt, at det er nyttigt og gavnligt, at det kan foredrages ſaaledes, og jeg paafaar ogſaa og er fuldſtændig paa det Mene med, at det ofte er foredraget ſaaledes. For at byde Staven over det ſkulde man dog forſt anſtille en Sammenligning mellem de Univerſiteter, hvor der ikke er dette lille ſælles forbundende Vællemed mellem Studerende af alle Fakulteter, ſom endnu ere tilbage i den filoſofiſke Prøve hos os, hvor det danner den ſælles Grund, ſom de komme til at ſtaa paa. Jeg tror, at man ſkal indrømme, at der kan indvendes Meget imod Maaben, hvorpaa det tilgænes, men at man dog ſkal kunne indrømme, at der er noget mindre Fagligt og noget mere Alment, der kommer ind i den danſke Fagſtudent efter det filoſofiſke Studium end i hans Fæller ved mange andre Univerſiteter. Ganſte ſærlig tror jeg ikke, at det var berettiget, naar den ærede Rigsdagsmand fra Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holſtein Ledreborg) udtalte en fordømmende Dom over den filoſofiſke Underviſning af en ganſte anden Grund. Det har ikke været ſaa, at der er drevet en Agitation gjennem den filoſofiſke Underviſning for Britanſkiet eller noget Saadant. Et er nemlig, at Blittet kan og ſkal ikke lukkes for de Strømninger, ſom exiſtere